

Večera alebo Pamiatka Pánova

Lebo koľkokol'vek ráz by ste jedli tento chlieb a pili tento kalich,

zvestujete smrť Pánovu, až dokiaľ nepríde.

1. Korinským 11:26

Biblickí veriaci neopierajú svoje spasenie o rituály či sviatosti. V spoločenstvách, v ktorých je zaužívané spoliehať sa na vykonávanie predpísaných rituálov, sa verí, že tieto prinášajú účastníkovi zvláštne požehnanie bez ohľadu na to, či tento človek má alebo nemá spasiteľnú vieru, lebo všetko, čo je potrebné, je dodržať predpísanú formu.

Nový zákon hovorí o dvoch ustanoveniach, ktoré máme dodržiavať v poslušnosti Pánovmu príkazu. Sú nimi krst vo vode ponorením^A a Večera Pánova^B. Obe ustanovil a prikázal Pán Ježiš Kristus. V ich vykonávaní však nie je obsiahnutá spasiteľná moc – nimi sa spasenie ani nedosahuje, ani nezabezpečuje. Nedosahuje sa nimi ani odpustenie hriechov, ani odstránenie viny za hriech a nie sme cez ne ani ospravedlnení.

Večera Pánova sa skladá z dvoch súčastí: z *chleba* a z *plodu viniča* (Matúš 26:29; Marek 14:25 – alebo: *kalicha*, Lukáš 22:20; 1. Korinským 11:25). Je symbolom, ktorý vyjadruje našu účasť na božskej prirodzenosti nášho Pána Ježiša Krista (2. Petrov 1:4). Je pripomienkou jeho utrpenia a smrti (1. Korinským 11:26) a zároveň zvestovaním jeho druhého príchodu – to máme činiť na jeho pamiatku, až dokiaľ nepríde (1. Korinským 11:24 a 26).

Večera Pánova bola ustanovená Pánom Ježišom Kristom pri príležitosti jeho posledného veľkonočného (paschálneho) jedla, preto sa často nazýva aj posledná večera. Bolo to posledné stolovanie Pána so svojimi učeníkmi v tú noc, keď bol zradený (1. Korinským 11:23) a predtým, ako zomrel na kríži^C. Vtedy bol náš veľkonočný Baránok, Kristus, zabitý za nás (1. Korinským 5:7)^C. Večera Pánova alebo Pamiatka Pánova je pre nás pohľadom do minulosti, prítomnosti a budúcnosti. Je príležitosťou na vzdávanie vďaky, obecenstvo (1. Korinským 10:17, 12:13) a uvedomenie si príslušnosti k novozmluvnému Božiemu ľudu.

„To čiňte na moju pamiatku.“ (Lukáš 22:19)

Je to príležitosť zamyslieť sa nad významom Kristovej smrti a vzkriesenia, ústrednou udalosťou ľudskej histórie. Jeho smrť na kríži je v strede pozornosti Večere Pánovej. Pripomína cenu nášho vykúpenia z hriechu a trestu zaň. Keď Pán Ježiš vyhlásil „toto je moje telo, ktoré sa za vás dáva“ a „tento kalich je tá nová zmluva v mojej krvi, ktorá sa za vás vylieva“ (Lukáš 22:19-20), mal tým na mysli, že chlieb a víno predstavujú/symbolizujú jeho telo vydané na smrť a jeho krv preliatu ako obeť na kríži (1. Korinským 10:16). Mal tým na mysli, že jeho obetované telo a preliata krv sú prostriedkom uzavretia novej zmluvy (Židom 8:8, 9:14-18).

Večera Pánova je príležitosťou na vzdávanie vďaky Bohu za všetky jeho požehnania, ktorých sa nám dostáva v smrti Ježiša Krista, ktorú podstúpil na kríži. Je to príležitosť na obecnosť predovšetkým s Otcom a jeho Synom, Ježišom Kristom (1. Jánov 1:3) a s ostatnými veriacimi, s ktorými máme spoločnú vieru (Títovi 1:4; Júda 1:3). Sme spoluúčastníkmi tej istej Božej milosti (Filipským 1:7, tiež Kolosenským 1:6) a jednoty prostredníctvom toho istého Ducha (Efezským 4:3; 2. Korinským 13:13).

Večera Pánova je svojím spôsobom vyhlasovanie novej zmluvy, ktorá vstúpila do platnosti Kristovou smrťou (Židom 9:16-19), a jej potvrdzovanie tými, ktorí sa na nej zúčastňujú. Židia mali každoročne opakovať paschálne jedlo, vyznávajúc tým nanovo svoju závislosť od Božieho diela vykúpenia z otroctva v Egypte a získaných požehnaní, ktorých sa im tým dostalo (2. Mojžišova 12:14, 13:9-10). Tak podobne aj novozmluvní veriaci v opakovanom slávení Večere Pánovej prinášajú svedectvo o spasení, ktoré je postavené na historickej udalosti smrti a vzkriesenia Ježiša Krista (1. Korinským 11:24-26) a novej zmluvy, ktorá je uzákonená jeho smrťou a jeho preliatou krvou. Je to verejné vyznávanie príslušnosti k novozmluvnému ľudu, k Cirkvi, a toho, že patríme k tým, ktorí majú právo účasti pri Pánovom stole (1. Korinským 10:21). Cirkev sa zhromažďuje pri stole Pánovom. Má tu v rámci miestneho zboru spoločenstvo so svojím Pánom ako s hlavou a navzájom ako s údmi jeho Tela. Pripomína si jeho smrť, vzkriesenie a víťazstvo nad smrťou. To súčasne ale kladie aj zodpovednosť na každého, kto pristupuje k Večeri Pánovej, aby bol pravdivý vo vyznaní, že Ježiš Kristus je jeho

Spasiteľ a Pán.

Výraz Pánov stôl upriamuje pozornosť na to, že Pán Ježiš Kristus zaobstaráva hostinu ako hosťiteľ. Tak to bolo aj pri jeho poslednej paschálnej Večeri (pozri príslušné state v evanjeliách). To pripomína aj ďalší význam Večere Pánovej: V ňom sú všetci veriaci v neho plne zaopatrení a prežívajú pokoj (Žalm 23:5). Pokrm a nápoj, ktorým je on sám, a ktorý dáva on, sú dostatočné na to, že ten, kto ich prijíma, nebude nikdy hladný ani smädný, lebo, ako sám hovorí: Moje telo je pravdivý pokrm a moja krv pravdivý nápoj (Ján 6:55 – pozri verše 6:31-35, 6:47-58 a tiež 4:10-14).

Účasť na Večeri Pánovej je aj zvestovaním jeho druhého príchodu, ktorý znamená definitívne stretnutie a večné spoločenstvo Cirkvi s ním (Marek 14:25; 1. Korinským 11:26). Pripomínáme si nielen to, čo bolo v minulosti dokonané – Kristovo dielo vykúpenia, ale pripomínáme si aj nádej, ktorá nám leží odložená v nebesiach – svadbu Baránkovu: „...Blahoslavení povolaní k Večeri svadby Baránkovej“ (Zjavenie 19:9). Večera Pánova je určitým spôsobom aj predobraz Večere svadby Baránkovej. Cirkev je nevesta (manželka) Pána Ježiša (Efezským 5:22-33; Zjavenie 19:7-9, 21:9).

Apoštol Pavol veriacich v Korinte upozorňuje, že účel a zmysel Večere Pánovej nie je jedenie a pitie s cieľom zahnať hlad, ale zvestovanie udalostí a ich významu, ktoré sa udiali smrťou Pánovou na kríži (1. Korinským 11:26-27). Varuje pred nehodným jedením a pitím. Veršu 27 primárne rozumieme tak, že nehodným jedením a pitím je prijímanie pokrmu iba na zasýtenie tela (11:20 – len ako „jedenie“ večere), keď si každý zjedol to svoje, čo si doniesol so sebou z domu (11:21). Preto bol jeden hladný a druhý zasa opitý. Kto je hladný a od hladu nevie počkať na druhých, nech sa naje doma (11:34). Večera Pánova je však spoločné pripomienkové

zborové stolovanie pri stole Pánovom v rámci lásky agapé tých, ktorí patria do Tela Kristovho – a ako píšeme vyššie, pokrmom symbolizujeme aj to, že v ňom, v Kristovi, sme plne zaopatrení a jeho zaopatrenie je dostačujúce pre všetkých rovnako. Preto máme čakať jedny na druhých (11:33). Nejde teda a ani nemá ísť o nejaké nadmerné či rozkošnicke hodovanie, lebo tým by sa dokumentoval pravý opak a síce to, že jeden má toho viac ako druhý. Jeden má toho veľa, a tak sa naje aj napije svojho do sýtosti, kým druhý ostane hladný. Pri Večeri Pánovej ide – v súlade s jej ustanovením – o pripomínanie si Kristovej smrti a jeho druhého príchodu, a preto tieto stretnutia veriacich sa majú niesť v tomto duchu, a nie v zaháňaní hladu a pijatike. Dobro sa najesť a napiť svojho vlastného, zatiaľ čo brat vedľa nemá, čo by dal do úst, nie je svedectvom o láske Kristovej.

Verš 27 o nehodnom jedení a pití môžeme chápať aj v širších súvislostiach. Pánova večera je spojená so spoločným stolovaním príslušného miestneho spoločenstva. Spoločné stolovanie, sedenie pri jednom stole, predovšetkým pri duchovnom stole Pánovom, mlčky predpokladá, že účastníci žijú vo vzájomnom vzťahu, ktorý je vyjadrením Kristovej lásky. Vzťah, ktorý vyjadrujú veriaci k svojmu Pánovi, veľmi úzko súvisí a je prepojený aj so vzťahom, aký majú medzi sebou navzájom. Milovať Boha úzko súvisí s milovaním svojho blížneho a predovšetkým brata a sestry v Kristovi (Ján 13:34; 1. Jánov 3:23, 4:20-21; 2. Jánov 1:5). Mať spoločenstvo s bratmi a sestrami v Kristovi, o akom tu píšeme a aký máme na mysli pri Večeri Pánovej, vyžaduje nápravu a odstránenie všetkého, čo by bolo prekážkou zachovania lásky agapé a skutočnej jednoty v Tele Kristovom. Až potom je to skutočné, naozajstné vzájomné obecenstvo údov Tela Kristovho, opravdivá účasť Cirkvi na tele a krvi Kristovej, prejavom toho, že sme jedným Telom a v opravdivej jednote Ducha (1. Korinským 10:17). Apoštol Pavol v 1. liste Korinským 11:11-34 upriamuje pozornosť veriacich na to, aby skúmali a rozsudzovali samých seba, teda svoje motívy a pohnútky nielen vo vzťahu k Pánovi, ale – a tak to môžeme chápať v širšom pohľade, aj vo svojich postojoch a vzťahoch k bratom a sestrám, ktorí patria do Kristovho Tela. Naznačujú to aj verše 11:33 a 34.

Pohľadom na ranú cirkev cez verše Písma by sme aj my dnes mali brať vážne biblický dôraz a pokyny týkajúce sa ako krstu vo vode ponorením, tak aj Večere Pánovej. A malo by nás tešiť, že ich význam je aj pre nás rovnako závažný a plnohodnotný, ako bol pre Cirkev v dobe apoštolov Ježiša Krista.

Zdroje a literatúra na ďalšie štúdium

^A Krst ponorením do vody a Kto uverí a pokrstí sa (Čo Písmo učí o krstoch), Solas číslo 34, jar 2017,

str. 13-26.

^B a) Wiliam M. Menzies, Stanley M. Horton, Biblické doktríny, Kresťanský život, Albrechtice 2012,

str. 113-116, ISBN 978-80-7112-164-0

b) Stanley M. Horton, Systematická teologie, Kresťanský život, Albrechtice 2001, str. 576-579,

ISBN 80-7112-069-3

c) Bruce Milne, Skúmanie pravdy, Návrat 1992, Praha, str. 241-244, ISBN 80-85495-10-4

d) James M. Boice: Základy kresťanskej víry, Návrat domů, Praha 1999, str. 493-496,

ISBN 80-7255-005-5

e) Charles C. Ryrie, Základy teologie, Biblos 1994, Třinec III, str. 490-492, ISBN 80-900240-6-8

© a) Hospodinove slávnosti, Solas číslo 18, jar 2013, str. 9-16

b) Ustanovenie večere Pánovej, Solas číslo 18, jar 2013, str. 17-18

c) Ukrižovanie Ježiša Krista chytrosťou a ľstvou, Solas číslo 18, jar 2013, str. 19-21

d) Veľká noc (Pascha) Židov, Solas číslo 19, leto 2013, str. 6-11

e) Určenie dátumu Veľkej noci,

<http://drahoslav.solas.sk/clanky/vyucovanie/urcenie-datumu-velkej-noci>